

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Mirosław Wróblewski

Warszawa, 14-08-2025

DPNT.051.11.2025

**Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich**

ePUAP: /RPO/SkrytkaESP

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do pisma Pana Rzecznika z 17 lipca 2025 r. (znak: VII.715.65.2024.AK), przedstawiam następujące informacje.

W pierwszej kolejności uprzejmie informuję, iż 17 lipca br. do Urzędu Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga dziennikarki, której przedmiotem jest nieudzielenie Skarżącej przez Komendanta Służby Ochrony Państwa (dalej z powołaniem skrótu: SOP) w odpowiedzi na jej wniosek, informacji dotyczącej przetwarzania jej danych osobowych. Aktualnie ww. sprawa jest badana (sygnatura DS.523.667.2025), a o wynikach postępowania administracyjnego zostanie Pan Rzecznik poinformowany odrębnym pismem.

Jednocześnie pragnę wskazać, iż Prezes UODO prowadził trzy postępowania administracyjne w sprawie nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżących dotyczące prawa dostępu do danych oraz odmowy udzielenia informacji o przetwarzaniu danych osobowych przez Komendanta Głównego Policji. Postępowania te były prowadzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości¹, a sprawy były związane z ograniczeniem wolności w

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1206.

wykonywaniu zawodu przez podmioty danych wobec negatywnej oceny bezpieczeństwa. Postępowania te zostały zarejestrowane pod sygnaturami: DS.523.1120.2023, DS.523.5672.2023 oraz DS.523.8031.2021 i zakończone zostały wydaniem decyzji administracyjnych. Postępowania, o których mowa wyżej, zostały wszczęte na podstawie złożonej skargi przez podmioty danych (art. 50 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości), nie zaś w trybie pośredniego dostępu zgodnie z art. 17 dyrektywy (UE) 2016/680². Oceniając całość zgromadzonego w tych sprawach materiału Prezes UODO nie doszukał się nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżących przez Komendanta Głównego Policji.

Odnosząc się do wspomnianego przez Pana Rzecznika zagadnienia dotyczącego praw podmiotu danych wykonywanych za pośrednictwem organu nadzorczego [art. 17 dyrektywy (UE) 2016/680] i ewentualnych ograniczeń natury prawnej lub faktycznej stanowiących przeszkodę w wykonywaniu praw osoby, której dane dotyczą, należy dodać, iż kwestia ta jest przedmiotem pogłębionej analizy zarówno Prezesa UODO, jak i na forum europejskich organów ochrony danych i instytucji UE. W ocenie Prezesa UODO, kwestia implementowania w prawie polskim (w ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości) tego przepisu prawa unijnego budzi zasadnicze wątpliwości. Prezes UODO na bieżąco monitoruje postępy tych prac. Na 82 posiedzeniu plenarnym Europejskiej Rady Ochrony Danych Osobowych (18 lipca 2023 r.) przyjęto wniosek o mandat dotyczący wytycznych w sprawie praw osób, których dane dotyczą, w kontekście wspomnianego art. 17 dyrektywy 2016/680.

Prezes UODO zgłaszał swoje uwagi, w których akcentował, iż prawo podmiotu danych do wykonywania swoich praw za pośrednictwem organu nadzorczego wynikające z art. 17 dyrektywy (UE) 2016/680 i prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego na podstawie art. 52 tej dyrektywy (art. 50 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości) są odrębnymi prawami i nie należy ich utożsamiać. Brak jest jednak praktyki polskiego organu nadzorczego w tym zakresie.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 89 ze zm.).

W ocenie Prezesa UODO, art. 17 ust. 1–3 dyrektywy 2016/680 odwołują się wprost do sprawdzenia (weryfikacji) przez organ nadzorczy zgodności z prawem procesu przetwarzania, a nie tylko do sprawdzenia zasadności ograniczenia praw osoby, której dane dotyczą. Stanowisko Prezesa UODO jest zgodne z prezentowanym przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w wyroku z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie C-333/22 *Ligue des droits humains ASBL i BA vs Organe de contrôle de l'information policière* (ECLI:EU:C:2023:807) stwierdził, że: „Przepisy te [art. 46 ust. 1 lit. g) i art. 47 ust. 1 i 2 dyrektywy 2016/680 – przyp. autora] należy interpretować w świetle wyrażonego w art. 8 ust. 3 karty [Karty praw podstawowych Unii Europejskiej]³ – przyp. autora] wymogu, zgodnie z którym przestrzeganie określonych w ust. 1 i 2 tego artykułu zasad dotyczących prawa każdej osoby do ochrony danych osobowych powinno »podlega[ć] kontroli niezależnego organu«, a w szczególności wyrażonego w art. 8 ust. 2 zdanie drugie karty wymogu, zgodnie z którym »[k]ażdy ma prawo dostępu do zebranych danych, które go dotyczą, i prawo do dokonania ich sprostowania«. Jak bowiem potwierdza to orzecznictwo, ustanowienie niezależnego organu nadzorczego ma na celu zapewnienie skuteczności i wiarygodności kontroli przestrzegania przepisów w zakresie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i powinno być interpretowane w świetle tego celu [...]” (teza 47 wyroku). „W związku z tym, gdy taki organ nadzorczy działa w celu zapewnienia wykonywania praw osoby, której dane dotyczą, na podstawie art. 17 dyrektywy 2016/680, jego zadanie wpisuje się w pełni w dokonane w prawie pierwotnym Unii określenie jego roli, ponieważ określenie to pociąga za sobą w szczególności kontrolę przestrzegania prawa dostępu przysługującego osobie, której dane dotyczą, oraz jej prawa do sprostowania. Wynika z tego, że przy wykonywaniu tego szczególnego zadania, podobnie jak w ramach wszelkich innych zadań, organ nadzorczy powinien być w stanie wykonywać uprawnienia powierzone mu na mocy art. 47 tej dyrektywy, działając w pełni niezależnie – zgodnie z kartą i jak to stanowi motyw 75 wspomnianej dyrektywy” (teza 48 wyroku). Jak można zatem zauważyć, opierając się na dyspozycji art. 46 ust. 1 lit. g) w zw. z art. 17 dyrektywy 2016/680 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej rozumie uprawnienia organu nadzorczego szeroko, jako obejmujące kontrolę przestrzegania przepisów o ochronie

³ Karta praw podstawowych Unii Europejskiej załączona do Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzonego w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r. (Dz. U. z 2009 r. poz. 1569).

danych osobowych, nie zaś jedynie kontrolę prawa dostępu do zebranych danych i prawa do dokonania ich sprostowania.

Analiza art. 17 dyrektywy (UE) 2016/680 w kontekście przywołanego wyżej wyroku TSUE C-333/22 prowadzi do wniosku, że wskazany przepis dyrektywy 2016/680 zobowiązuje organ nadzorczy do tego, by poinformował osobę, której dane dotyczą, po pierwsze: o fakcie przeprowadzenia wszelkich niezbędnych weryfikacji lub przeglądów oraz, po drugie: o przysługującym tej osobie prawie do wniesienia środka prawnego do sądu, w sytuacji gdy taka informacja nie pozwala na kontrolę sądową działania organu nadzorczego i dokonanych przez niego ocen, przy uwzględnieniu przetwarzanych danych i obowiązków administratora.

Wobec istniejących istotnych rozbieżności w interpretacji art. 17 dyrektywy (UE) 2016/680 między poszczególnymi państwami członkowskimi UE prace nad wytycznymi w tym zakresie nie zostały zakończone, a ewentualne dalsze działania podejmowane w tej kwestii przez organ właściwy w sprawie ochrony danych osobowych staną się przedmiotem odrębnej informacji skierowanej do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Problem nieprawidłowego wdrożenia dyrektywy (UE) 2016/680 leży również w obszarze zainteresowania Komisji Europejskiej, która skierowała w ostatnim czasie do organy ochrony danych zapytania, dotyczące m.in. tej kwestii. W chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem odpowiedzi na kwestionariusz Komisji.

Na koniec warto dodać, że analogiczny problem pośredniego dostępu organu nadzorczego pojawił się również w kontekście oceny dokonanej wiosną 2024 r. przez ekspertów Komisji Europejskiej w zakresie stosowania przez Polskę dorobku Schengen. Komisja Europejska wraz z ekspertami państw członkowskich stwierdziła, że Polska zasadniczo spełnia wymogi w zakresie ochrony danych, jednak wskazała na pewne niedociągnięcia, w tym dotyczące braku pośredniego dostępu do danych w SIS za pośrednictwem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, w przypadku gdy odmówiono dostępu do danych osobowych, ich sprostowania lub usunięcia oraz braku sądowego środka ochrony prawnej w odniesieniu do odpowiedzi administratora na wnioski osób, których dane dotyczą, w kontekście SIS i VIS⁴.

Problem nieprawidłowej implementacji przepisów dyrektywy (UE) 2016/680 jest przedmiotem szczególnego zainteresowania Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Jeżeli zatem Pan Rzecznik będzie podejmował działania w tym zakresie,

⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/schengen-governance/schengen-evaluation-and-monitoring_en#schengen-country-reports (dostęp 14.8.2025).

będziemy wdzięczni za wszelkie informacje, które mogą służyć przyczynieniu się do poprawy poziomu ochrony danych osobowych w kontekście działania organów właściwych do zwalczania i zapobiegania przestępczości. Jednocześnie Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zapewnia o gotowości do dalszej współpracy dotyczącej m.in. tej kwestii.

Z wyrazami szacunku

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Zastępczyni Prezesa
Urzędu Ochrony Danych Osobowych
dr hab. Agnieszka Grzelak

/-dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/